

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 3 część 2. Edycja 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 3. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	materiał obowiązkowy
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
1. Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe epoki scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> porównać styl życia w czasach Młodej Polski z tym obowiązującym w dwudziestoleciu międzywojennym
2. i 3. Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu zaprezentować cechy kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze cechy teatru w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> porównać architekturę secesyjną i modernistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
4. Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego wymienić najważniejsze grupy poetyckie okresu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najistotniejszych twórców z epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat specyfiki kultury dwudziestolecia międzywojennego w Polsce

		międzywojennego w Polsce			
5. Podróż w nieistnienie – <i>Topielec</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohatera wiersza • opisać sytuację liryczną w utworze • wypowiedzieć się na temat różnych form opisu kontaktu człowieka z przyrodą w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych użytych w utworze • zinterpretować tytuł wiersza • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania śmierci w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić aspekt epistemologiczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu kreacji przestrzeni w wierszu
6. Człowiek wobec niedoskonałości świata – <i>Dusiołek</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wskazać elementy ludowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy ballady • omówić funkcję elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi) 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać przenośny sens opowiadanej historii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kolokwializmów w wierszu
7. Konteksty i nawiązania – Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Ogród w Milanówku, koty styczniowe</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza i jego stosunku do świata natury 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z motywem ogrodu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować kluczowe motywy w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Jarosława Marka Rymkiewicza z <i>Dusiołkiem</i> Bolesława Leśmiana
8. Symboliczne znaczenie tańca w wierszu <i>Świdryga i Midryga</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób opisanego tańca w wierszu • wskazać w wierszu elementy groteski i 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować treści symboliczne utworu • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia w wierszu relacji między życiem a śmiercią

		ich funkcję	określić jej funkcję <ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z motywem tańca • omówić funkcję fantastyki w wierszu 		
9. Zmysłowy obraz intymności – *** [W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem] Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zabiegi językowe budujące atmosferę intymności w utworze
10. Piękno i brzydota – <i>Żołnierz</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem a drewnianą figurą • omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu • wskazać konteksty związane ze sposobem ukazywania brzydoty w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
11. Co jest po drugiej stronie? – <i>Dziewczyna</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zdefiniować balladę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę ballady • sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji
12. Krytyczne czytanie tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

				własne sądy	
13. Prowokacja artystyczna – <i>Wiosna. Dytyramb</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat grupy Skamander wymienić cechy poezji skamandrytów omówić treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście wskazać środki językowe użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy w fragmentach wiersza wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie tłumy i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów zinterpretować znaczenie fragmentu: <i>Thumie! Ty masz RACJĘ!!!</i> 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
14. Manifest poetycki – <i>Do krytyków</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza omówić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
15. Eksperymenty językowe – <i>Słowisień</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zrekonstruować sens wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić warstwę brzmieniową utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu synestezję
16. Powrót do źródeł poezji – <i>Rzecz Czarnoleska</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu słowa kluczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu rozpoznać środki językowe użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
17. Satyra społeczno-	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić, w czym przejawiają się 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie opisu balu 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć we fragmentach utworu

polityczna – <i>Bal w Operze</i> Juliana Tuwima (fragmenty)		<p>fragmentów tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać przebieg balu z jego opisem w prasie • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach utworu i określić ich funkcję • wskazać we fragmentach utworu elementy stylu potocznego i określić jego funkcję 	ekspresjonizm i katastrofizm we fragmentach utworu	we fragmentach utworu	elementy groteskowe i określić ich funkcję
18. Czas obśmiany, czas oswojony – <i>Czas krawiec kulawy</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego wyraz <i>Czas</i> został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
19. Epigramatyczny charakter <i>Pocahunków</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puenty utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworów
20. Lęk przed starością – <i>Stara kobieta</i> Marii	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy starości przedstawione w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia w utworach starości i 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie wierszy Krystyny Miłobędzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować i porównać puenty wierszy

Pawlikowskiej- Jasnorzewskiej i <i>gubione</i> Krystyny Miłobędzkiej (wybór)		funkcję • wskazać w utworach elementy języka potocznego i określić ich funkcję • rozpoznać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję	samotności • porównać tematy wierszy Marii Pawlikowskiej- Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej • określić stosunek do upływającego czasu w wierszach obu poetek		
*21. Obraz procesu twórczego w <i>Cieślach</i> Juliana Przybosia	• wskazać w wierszu słownictwo związane z pracą cieśli	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• odnaleźć w tekście wskazówki świadczące o możliwości jego metaforycznego odczytania • omówić awangardowy charakter utworu • wskazać konteksty związane z autotematyzmem w literaturze	• zinterpretować tytuł wiersza w sposób dosłowny i metaforyczny • zinterpretować symbolikę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
*22. Pochwała urbanizacji – <i>Gmachy</i> Juliana Przybosia	• wskazać w wierszu elementy związane z miastem	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza	• wskazać w wierszu figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie • wskazać konteksty związane z obrazem miasta w literaturze	• zinterpretować symbole zawarte w wierszu • zinterpretować metaforykę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
*23. Relacja między naturą a człowiekiem w wierszu	• wskazać w wierszu elementy pejzażu górskiego	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	• przedstawić genezę wiersza • odnieść wiersz do	• omówić ukazaną w wierszu relację pomiędzy człowiekiem a naturą	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

Z <i>Tatr</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, który moment tragicznej wyprawy został ukazany w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	tradycji literackiej	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę utworu 	
*24. Człowiek wobec ogromu katedry – <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy architektury gotyckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić boski i ludzki aspekt katedry • zinterpretować metaforę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną wiersza • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
*25. Poetyka katastrofizmu w wierszu <i>Równanie serca</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w utworze słowa klucze i uzasadnić ich wybór • wskazać w wierszu obrazy natury i wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję przyrody w wierszu • odnieść topos ptaka do tradycji literackiej • wskazać w utworze elementy katastrofizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł w kontekście utworu • zinterpretować topos ptaka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
*26. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych w tekście
27. Poetycki obraz wsi w utworze <i>Na wsi</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z krajobrazem wiejskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wiersz do tradycji literackiej • wskazać fragmenty tekstu, w których 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób budowania w utworze atmosfery harmonii i spokoju

		<p>lirycznego utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<p>pojawiają się sygnały niepokoju</p>		
<p>28. Sen – brat śmierci. <i>ballada z tamtej strony</i> Józefa Czechowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego wiersza • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu aluzje literackie i kulturowe oraz określić ich funkcję • omówić motywy oniryczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>29. Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu <i>mały mit</i> Józefa Czechowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację komunikacyjną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia • wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>30. Poezja w czasach zagrożenia – <i>żał</i> Józefa Czechowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy mówiące o zagładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia zagłady w wierszu • odnieść sposób przedstawienia katastrofy do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>31.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję

Interpretacja tekstu – ćwiczenia	dotyczące interpretacji tekstów	według podanych wskazówek	konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny	w odczytaniu sensów utworów	środków językowych w tekście
32. i 33. Dom rodzinny i rewolucja w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej
34. i 35. Dwór szlachecki i miłość w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować mieszkańców Nawłoci • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przemyśleń Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich • omówić kontekst literacki (<i>Pan Tadeusz</i> Adama Mickiewicza)
36. i 37. Wolna ojczyzna i polityka w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej • zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkiem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnią scenę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera

<p>38. Podróż do mitycznej Polski w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować opowieść o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki • wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie szkła • odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści
<p>39. <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy realizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy opisów naturalistycznych
<p>40. Nawiązania – Tomasz Różycki, <i>Szklane domy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać przedstawione w utworze elementy codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • przedstawić cechy grup A i B 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób wykorzystania w wierszu mitu szklanych domów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>41. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<p>42. i 43. Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wymienić cechy chłopiąt i chłopaków • opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego • zrelacjonować przebieg lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy formy szkoły • odnieść sposób przedstawienia szkoły w <i>Ferdydurke</i> do swoich doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia • zaprezentować mechanizm upupiania • omówić funkcję groteskowego 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens

	języka polskiego		przedstawienia rzeczywistości		
44. Forma uświadomiona i rozbicie formy – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek • wskazać elementy formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty
45. Piekło Formy – szkoła, nowoczesność, tradycja. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz <i>tydka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich • wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: <i>pupa</i>, <i>tydka</i> i <i>gęba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>pupa</i> w kontekście szkoły • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>tydka</i> w kontekście formy nowoczesnych • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>gęba</i> w kontekście dworku Hurleckich • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>forma</i> (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne) 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatni akapit powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić strategie manipulowania formą
46. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści • omówić język utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję neologizmów użytych w utworze • omówić kompozycję powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy awangardowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w <i>Ferdydurke</i>
47. Nawiązania – Tomasz	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Przykład wielkości</i> z wojną na 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł i puentę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega lekcja

Wiśniewski, <i>O pochodzeniu lajdaków...</i> (fragmenty)		miniatury • wskazać w miniaturze elementy gombrowiczowskiej Formy	miny • wskazać w utworze elementy groteski		dojrzałości w utworze
*48. i 49. W labiryncie sklepów cynamonowych Brunona Schulza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstów • wymienić realistyczne i fantastyczne etapy wędrowki bohatera	• omówić rolę matki i ojca w tekstach • wypowiedzieć się na temat narratora tekstów • rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • omówić cechy rzeczywistości onirycznej	• wskazać moment przekraczania granicy pomiędzy realizmem a rzeczywistością oniryczną • omówić motyw labiryntu i zinterpretować jego znaczenie • omówić przestrzenie: wewnętrzną i zewnętrzną	• zinterpretować symbolikę sklepów cynamonowych • omówić sensualny obraz świata w tekstach • omówić aspekty mitu pojawiające się w tekstach	• dokonać analizy obrazu Marca Chagalla <i>Ja i wieś</i> w kontekście tekstów
*50. Nawiązania – Tadeusz Nowak, <i>Przebudzenia</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• określić narrację tekstu • wypowiedzieć się na temat narratora utworu • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach tekstu i określić ich funkcję	• porównać sposoby kreowania świata we fragmentach utworu i w tekstach Brunona Schulza	• zinterpretować znaczenie koegzystowania bohatera z przyrodą	• odnaleźć w utworze elementy mityzacji rzeczywistości
*51. Nawiązania – Maciej Płaza, <i>Skoruń</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić subiektywny charakter narracji utworu	• omówić sposoby kreacji bohaterów	• dokonać analizy sposobu opisywania zdarzeń w tekście	• porównać sposoby obrazowania w <i>Skoruniu</i> Macieja Płazy i <i>Sklepkach</i> cynamonowych Brunona Schulza
*52. Rewolucja w szewskim warsztacie – Szewcy Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • zaprezentować zarzuty szewców w stosunku do ich oponentów	• wskazać elementy groteski w kreacji bohaterów	• porównać wypowiedzi Sajetana i Scurvy’ego pod kątem postaw przyjmowanych przez bohaterów	• dokonać analizy didaskaliów pod kątem syntezy sztuk i znaczeń symbolicznych	• wyjaśnić, na czym polega katastroficzny charakter wypowiedzi Sajetana
*53.	• wskazać imiona i	• zaprezentować	• wyjaśnić, na czym	• dokonać analizy relacji	• odnieść kreację Księżnej

Kreacja postaci w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	nazwiska znaczące oraz wyjaśnić ich sens	przemiany Scurvy'ego i określić ich funkcję • zaprezentować przemiany Księżnej i określić ich funkcję	polega groteskowość przedstawiania postaci	między Księżną a Prokuratorem	do archetypów kobiecości
*54. Praca, rewolucja, totalitaryzm w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	• nazwać i scharakteryzować kolejne rewolucje	• omówić sposób wykorzystania motywu pracy w <i>Szewcach</i> • omówić funkcję Hiper-Robociarza	• odnieść kolejne przewroty przedstawione w tekście do kontekstu historycznego	• omówić społeczne, światopoglądowe i psychologiczne motywacje poszczególnych grup rewolucjonistów	• omówić funkcję przemocy w utworze
*55. <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza – forma i struktura dzieła (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować teorię Czystej Formy	• omówić katastroficzny charakter zakończenia utworu • wyjaśnić, w jaki sposób Witkacy realizuje w tekście teorię Czystej Formy	• omówić awangardowy i groteskowy charakter didaskaliów • zinterpretować symbolikę przedmiotów o szczególnym znaczeniu	• zinterpretować zakończenie utworu	• odczytać zakończenie <i>Szewców</i> w kontekście triady heglowskiej
*56. <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza a inne teksty kultury (lektura obowiązkowa)	• porównać zakończenia <i>Szewców</i> i <i>Ferdydurke</i>	• porównać sposoby ukazania rewolucji w <i>Szewcach</i> Witkacego i <i>Nie-Boskiej komedii</i> Zygmunta Krasińskiego	• omówić związek pomiędzy motywem nudy w <i>Szewcach</i> a dekadencją melancholią	• dokonać analizy obrazu Mileny Chmielewskiej <i>Nuda</i> w kontekście motywu nudy w utworze • omówić dyskurs kulturowy pomiędzy <i>Szewcami</i> a <i>Weselem</i> Stanisława Wyspiańskiego	• porównać motyw rewolucji w <i>Szewcach</i> i filmie Lecha Majewskiego <i>Młyn i krzyż</i>
*58. Jednostka kontra urząd w <i>Procesie</i> Franza Kafki (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • opisać sąd, przed którym staje bohater	• scharakteryzować głównego bohatera tekstu • omówić reakcje bohatera na poranne zajście	• omówić świat przedstawiony pod kątem absurdu i groteski	• omówić przestrzeń powieści w odniesieniu do motywu labiryntu	• odnieść motyw labiryntu do tradycji kulturowej
*59. i 60. <i>Proces</i> Franza Kafki –	• omówić rolę rodziny i znajomych w życiu	• omówić przemianę bohatera utworu	• wskazać w tekście aluzje biblijne i zinterpretować	• zinterpretować przypowieść o	• porównać ujęcia motywu labiryntu w <i>Procesie</i> Franza

symboliczne odczytanie powieści (lektura obowiązkowa)	głównego bohatera utworu	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu 	<p>ich znaczenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji świata przedstawionego podkreślający ponadczasowość utworu 	<p>odzwiercym</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rozmowę bohatera z księdzem • omówić symboliczne znaczenie człowieka w oknie na początku i końcu powieści • zinterpretować zakończenie powieści 	<p>Kafki i <i>Sklepiach cynamonowych</i> Brunona Schulza</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać wizje ludzkiego losu przedstawione w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza
*61. i 62. Woland i jego świata – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • przedstawić członków szatańskiej świty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawiania szatana w różnych epokach • scharakteryzować Wolanda (m.in. przez pryzmat opinii wygłaszanych na jego temat) • scharakteryzować członków szatańskiej świty • określić funkcję członków szatańskiej świty w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w kreacji szatana nawiązania do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego • omówić sposoby przedstawienia dobra i zła na świecie w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa oraz <i>Fauście</i> Johanna Wolfganga Goethego • wyjaśnić sens przemiany bohaterów podczas lotu w przestworzach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motto w odniesieniu do całości utworu • omówić symbolikę przestrzeni w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia szatana w powieści do tradycji kulturowej
*63. Czy mieszkańcy Moskwy zmienili się wewnętrznie? – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować scenę w Variétés • zaprezentować wady mieszkańców Moskwy przedstawione przez narratora w scenie w Variétés i w całej powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w scenie w Variétés topos <i>theatrum mundi</i> i określić jego funkcję • zinterpretować sposób zachowania szatańskiej świty w stosunku do mieszkańców Moskwy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić scenę w Variétés i omówić jej znaczenie w planie ideowym powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa w sposobie ukazania wielkomiejskiego społeczeństwa na obrazie Ottona Dix'a <i>Wielkie miasto</i> i w powieści Michaiła Bułhakowa
*64. Miłość, która ocala – <i>Mistrz i Małgorzata</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pierwsze spotkanie mistrza i Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić miłość bohaterów w kategorii fatalizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przemiany Małgorzaty w wiedźmę w kontekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób zreinterpretowania historii Fausta i Małgorzaty w

Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować historię miłości bohaterów 		<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zachowanie Małgorzaty po balu u szatana 	<p>wolności</p> <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie historii mistrza i Małgorzaty 	powieści
*65. Wątki biblijne w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> porównać kreacje Jezui i Piłata z biblijnymi pierwowzorami omówić filozofię Jezui 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób psychologizacji Jezui i Piłata w powieści omówić sposób kreacji Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję wprowadzenia historii Jezui i Piłata do powieści omówić sposoby przedstawienia Mateusza Lewity i Judy z Kiriatu omówić relacje pomiędzy Wolandem i Mateuszem w końcówce powieści 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie sekularyzacji historii biblijnej zinterpretować symboliczne znaczenie tęsknoty Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sposób przedstawienia Jezui do tradycji kulturowej
*66. Nawiązania – Ewa Lipska, <i>Miłość, droga Pani Schubert...</i> (wybór)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów utworów 	<ul style="list-style-type: none"> określić cechy gatunkowe utworów scharakteryzować nadawcę listów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać metafory opisujące miłość i zinterpretować ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób kreacji miłości w utworach Ewy Lipskiej z historią mistrza i Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz Marca Chagalla <i>Kochankowie z Vence</i> w kontekście utworów
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
67. i 68. Poprawność językowa. Norma językowa i innowacje językowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować normę językową wymienić kryteria poprawności językowej zaprezentować podział innowacji językowych wymienić funkcje innowacji językowych zdefiniować modę językową 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową wskazać wyrazy zgodne z normą językową 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić zamierzoną innowację językową od błędu językowego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcje innowacji językowych w tekstach literackich
69.	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać

Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	poznanym słownictwem	podczas wykonywania zadań	świadomość językową	wykorzystywać wiedzę językową	wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
70. Błędy językowe	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować klasyfikację błędów językowych • wymienić typy błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział błędów językowych ze względu na obszary języka • zaprezentować przyczyny powstawania błędów językowych • wskazać błędy językowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać błędy językowe znalezione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*71. Felieton	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować cechy i funkcje felietonów • wymienić rodzaje felietonów • zaprezentować etapy tworzenia felietonów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy stylu publicystycznego w felietonie • omówić kompozycję felietonów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język i styl felietonów • dokonać analizy języka podanego felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować felieton 	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
72. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i wykorzystać konteksty
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
73. Wojna i okupacja –	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację panującą w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zjawisko Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Polskiego Państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować życie codzienne w

kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> • opisać formy represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę 	okupowanej Polsce		Podziemnego	Generalnym Gubernatorstwie
74. Sztuka wobec wojny	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować ograniczenia rozwoju sztuki w czasie II wojny światowej • wymienić formy funkcjonowania sztuki w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ wojny na rozwój sztuki i sytuację artystów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję sztuki okolicznościowej na okupowanych terenach • omówić rolę fotografii w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować dzieła sztuki powstałe w okresie wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować dzieła sztuki okresu wojny i okupacji pod względem formalnym
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
75. Historiozoficzna refleksja nad dziejami ludzkości w wierszu <i>Historia</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy związane z militariami 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prezentowania upływającego czasu przez podmiot liryczny wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję odwołań do militarnej przeszłości • zaprezentować koncepcję dziejów wyłaniającą się z wiersza • omówić funkcję zestawienia w wierszu przeszłości i terażniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnią strofę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść zawartą w wierszu historiozoficzną koncepcję dziejów do tradycji literackiej
76. Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu <i>Pokolenie [Wiatr drzewa spienia...]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze • omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie odwołania do <i>Iliady</i> Homera • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		wierszu i określić ich funkcję	kompozycyjną funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza • wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia		
77. <i>Z głową na karabinie</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrtejską	• wskazać w wierszu elementy przeszłości i terażniejszości	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i terażniejszości • odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforę tekstu • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
78. Dziecko wobec wojny – <i>Elegia o...</i> [<i>chłopcu polskim</i>] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w wierszu cechy elegii	• odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu	• zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
79. Mityzacja miłości w <i>Erotyku</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza • opisać przedstawione w wierszu relacje między kochankami	• wskazać cechy liryki miłosnej w utworze • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w	• wskazać kontekst biograficzny utworu • określić nastrój wiersza i wskazać środki językowe, dzięki którym został on osiągnięty	• zinterpretować ostatnią strofę – dedykację	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		wierszu i określić ich funkcję			
80. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych w tekście
81. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
82. Problem etycznej odpowiedzialności świadków zbrodni w wierszu <i>Campo di Fiori</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty historyczne utworu • omówić znaczenie motywu karuzeli dla przekazu wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
83. Pytania o sens sztuki po wojnie – <i>Przedmowa</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dwa modele poezji ukryte pod sformułowaniami: <i>mowa prosta</i> i <i>czarodziejstwo słów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę utworu • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
84. Dwa obrazy rzeczywistości w <i>Walcu</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać dwa plany 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wyjaśnić funkcję kłamry kompozycyjnej w 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób ukazania balu • omówić obrazy poetyckie będące wizjami katastrofy 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wykorzystany w wierszu motyw tańca do tradycji literackiej • zinterpretować metaforykę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

	czasowe	utworze • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję	XX w.		
85. Wyznanie ocalonego – <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	• wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć • omówić funkcję powtórzenia wyrazu <i>widziałem</i> • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję	• zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
86. Manifestacja żalu w <i>Lamencie</i> Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości • wskazać adresata lirycznego wiersza	• omówić kompozycję wiersza • wskazać w utworze cechy gatunkowe lamentu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić funkcję prezentacji w wierszu atrybutów młodości • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza • wskazać w utworze nawiązania biblijne i mitologiczne oraz określić ich funkcję	• zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
87. Samotność w cierpieniu – <i>Ściana</i> Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić sposób przedstawienia bohaterki utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić	• odnieść obraz cierpiącej matki do tradycji kulturowej	• omówić symbolikę tytułowej ściany	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		ich funkcję			
88. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych w tekście
89. Człowiek wobec człowieka w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację narratora tekstu • omówić kreacje bohaterów tekstu • omówić sposób przedstawienia esesmanów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konteksty: historyczny i biograficzny • omówić funkcję gwary obozowej w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy człowieka zlagrowanego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów
90. Człowiek wobec zła w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zachowania więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście • wyjaśnić, na czym polega Dekalog odwrócony w rzeczywistości obozowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu
91. Nawiązania – Jan Józef Szczepański, <i>Przed nieznanym trybunałem</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje, jakie – według autora eseju – pełniły obozy koncentracyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego autor nazywa czyn franciszkanina <i>wstrząsającym przełomem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać esej Jana Józefa Szczepańskiego z wierszem <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać język eseju Jana Józefa Szczepańskiego z językiem prozy Tadeusza Borowskiego
92. Nawiązania – Irit Amiel, <i>Spóźniona</i> (wybór)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworów • wskazać bohaterów wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację bohaterki wiersza <i>Ona</i> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję ubioru w wierszu <i>Ona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł <i>Egzamin z Zagłady</i> • wypowiedzieć się na temat obowiązków 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wierszy

		ich funkcję		przedstawionych w wierszu <i>Egzamin z Zagłady</i>	
93. Nawiązania – Zyta Rudzka, <i>Ślicznotka doktora Józefa</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów • wypowiedzieć się na temat kreacji Pani Czechny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek Pani Czechny do siebie i swoich doświadczeń wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa pomiędzy pensjonariuszami domu pomocy społecznej a więźniami obozu koncentracyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję opisów cielesności we fragmentach powieści Zyty Rudzkiej i opowiadaniach Tadeusza Borowskiego
94. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
95. i 96. Rzeczywistość łagrów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • wymienić kolejne elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować opisaną w tekście Wielką Przemianę więźnia • omówić funkcje i znaczenie poszczególnych instytucji obozowych • omówić hierarchię panującą w obozie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obóz jako instytucję wychowawczą • omówić mechanizmy obronne więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst biograficzny utworu
97. Problematyka moralna <i>Innego świata</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić • omówić postawy więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa • porównać sposoby ukazania więźniów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i w utworach Tadeusza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rozdział <i>Upadek Paryża</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy procesu reifikacji

			Borowskiego		
<p>98. <i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – literatura piękna czy literatura faktu? (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy literatury faktu w utworze • wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie kłamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy językowej fragmentów rozdziału <i>Ręka w ogniu</i>
<p>99. Nawiązania – Georgij Władimow, <i>Wierny Rusłan. Historia obozowego psa</i> (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy panem a psem • nazwać emocje Rusłana 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować rolę, jaką Rusłan odgrywał w łagrze • opisać świat łagru widziany oczami psa 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować historię Rusłana jako metaforę systemu totalitarnego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować Rusłana jako kata i ofiarę
<p>100. i 101. Historia deformuje, pamięć ocala – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się Marek Edelman • wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej i te pomijane w raportach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią • przedstawić sposób mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu • omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście
<p>102. O śmierci, życiu i Panu Bogu – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić powody wybuchu powstania w getcie przedstawione przez Marka Edelmana • zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie i omówić jej wpływ na bohatera • zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób mówienia o życiu w kontekście operacji serca • omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie współlistnienia w tekście dwóch płaszczyzn czasowych

			Boga		
103. Nawiązania – Wojciech Tochman, <i>Jakbyś kamień jadła</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy reportażu w tekście • scharakteryzować doktor Ewę Klonowski • omówić sposób identyfikacji zwłok 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragmenty reportażu Wojciecha Tochmana ze <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall • omówić funkcję przestrzeni, w której jest dokonywana identyfikacja zwłok 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy języka relacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny reportażu Wojciecha Tochmana
WOJNA I OKUPACJA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
*105. Tabu językowe	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie <i>tabu</i> • wymienić obszary podlegające tabu • wyjaśnić, na czym polega tabu językowe • wymienić strategie unikania języka nieakceptowanego społecznie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak zmieniały się zakres i znaczenie tabu • wskazać zjawiska wpływające na przemiany tabu 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przyczyny tabuizacji • wskazać relacje pomiędzy tabu a sytuacją komunikacyjną • nazwać podane strategie unikania tabu 	<ul style="list-style-type: none"> • używać języka zastępczego w celu uniknięcia tabu językowego • omówić konsekwencje łamania tabu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady łamania tabu w mediach i kulturze
*106. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
WOJNA I OKUPACJA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*107. Interpretacja porównawcza	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne interpretacji porównawczej • zaprezentować dwa sposoby porównywania utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać obszary, które trzeba wziąć pod uwagę podczas porównywania utworów • omówić kompozycję interpretacji porównawczej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać obszary podanych tekstów ważne dla analizy porównawczej • sporządzić plan kompozycyjny analizy porównawczej • ustalić zasadę, według 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przykładów interpretacji porównawczych • zredagować analizę porównawczą 	

		<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić plan odtworczy interpretacji porównawczej 	której zestawiono teksty		
WOJNA I OKUPACJA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
108. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i wykorzystać konteksty

Autorka: Magdalena Lotterhoff